

TÜRK SPORCULARINDA CİNSELLİK ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

* T.M. Kuter ** Yrd. Doç. Dr. F. Öztürk *** Uzm. Dr. E. Başer

* Toaş Spor Kulübü ** Çu. Bed. Spor. Böl. *** İzmir Belediye Hast.

ÖZET

Sporcuların cinsel etkinlikleri, özellikle günümüz yüksek performans sporunda en ilgi çekici araştırma konularından biridir. Ancak, gerek ülkemizde gerekse diğer ülkelerde bu konuda henüz yeterince araştırma yapılmamıştır. Bu alandaki ülkemize ait ilk bilgileri kazanmayı amaçlayan bu çalışma, kanımıza göre oldukça ilgi çekici sonuçlar vermiştir. İlk sonuçlar şöyle özetlenebilir: "Ülkemizde, sporcuların cinsellik konusundaki tutum ve davranışları çok çelişkili olup, hekimlik bilgilerine aykırı ve abartılıdır."

ABSTRACT:

The sexual activation of the athletes one of the most interesty researcas subjects of todays high performance sports. Morever, either our country or other countries, the sufficient researches had not been made. This researcas, which atended to find out the first information about our country a this topic, had gien avite interesting results. The first results may be summarized such as "In our country, the behaviours and attitudes tojard sexuality of our athletes have dualities, and all are against the medical results and exaggerated."

GİRİŞ

Sporcuların cinsel etkinliklerinin, onların sportif performanslarını olumsuz etkilediği şeklindeki ön yargılar, sporcularının cinsel yaşamlarının sürekli olarak belli sınırlamalar ve baskılar altında kalmasına neden olmuştur. bu baskı ve sınırlamalar bazan gönüllü, bazen gönülsüz, bazen sporcuların bizzat kendileri ve bazen de antrenör ve spor yöneticileri tarafından uygulanmıştır. Hekimlik alanında kazanılan yeni bilgiler bu önyargıların tamamen geçersiz, en azından aşırı şekilde abartılmış olduğunu ortaya koymasına karşın özellikle yüksek performans sporunda ve profesyonel sporda, yani kazananın çok kazandığı, kaybedenin çok kaybettiği bir ortamda, sporcular ve yöneticiler, bir riske girmektense bir cinsel perhize girmeyi yeğlemeişlerdir. Ancak, bu konuda sporcuların tutum ve davranışlarını ortaya koyan ciddi araştırmalar yapılmamıştır. Bu konuda yeni bilgiler kazanmak amacı ile yapılmıştır.

MATERYAL VE METOD

MATERYAL

Araştırmaya, futbol 41, hentbol 9, basketbol 15, voleybol 9, atletizm 20 ve okçuluk 1 olmak üzere 99 sporcu katılmıştır. Araştırmaya katılan sporcuların yaş ortalaması 23.11 ± 6.8 olup en genci 17, en yaşlısı ise 36 yaşındadır. Sporcuların 46'sı üniversite ve üstü, 50'si ise lise ve altında bir eğitim düzeyine sahiptirler. 3 sporcunun ise eğitim düzeyi belirlenememiştir. Sporcularını 75'i kentsel, 24'ü ise kırsal kesimden gelmişlerdir. Ayrıca 33 sporcu ulusal takımlara yükselme başarısı göstermiş, 9 sporcu bu soruyu yanıtsız bırakmıştır. 99 sporcudan 85'i cinsel ilişkide bulunmuş. 12 sporcu henüz cinsel ilişkide bulunmuş, 2 sporcu da bu soruya yanıt vermemiştir.

METOD

bu araştırma, 1977 yılında Çekoslovakya'da Kvapilik ve arkadaşları tarafından yapılan bir araştırma esas alınarak yapılmıştır. Sporcuların cinsel tutum ve davranışlarını açıklayacak nitelikteki sorular bir anket halinde hazırlanmış ve güvenilirliği sağlamak açısından kimlikleri gizli tutularak sporcular tarafından yanıtlanmıştır (2).

Konunun istatistiksel değerlendirilmesi Hipotez testlerinden yüzdeler arası farka bakan "z" testi aracılığıyla yapılmıştır. Kullanılan formüller ise şunlardır:

$$Z = \frac{p_1 - p_2}{\sqrt{\frac{p_1 \cdot Q_1}{n_1} + \frac{p_2 \cdot Q_2}{n_2}}}$$

SONUÇLAR VE TARTIŞMA

SONUÇLAR

Bu araştırmada sonuçlar alındıktan sonra karşılaştırmalar iki yönde yapılmıştır. Önce, Türk sporcuları ile araştırma örneğinin alındığı Çekoslovakyalı sporcular arasında bir karşılaştırma yapılmış. Daha sonra da Türk sporcuları belli ölçütlere göre kendi aralarında karşılaştırılmıştır.

1- İlk Cinsel İlişki Yaşı: İlk cinsel ilişki yaşı çek sporcularda daha erken başlamaktadır. Buna karşılık Türk sporcularının % 69,69'u 18 yaşına kadar cinsel ilişkiyi tanımaktadırlar. Bu oran Çek sporcularında % 58,37'dir. (Tablo-1)

Tablo-1 İlk cinsel ilişki yaşı.

Yaş	Çekoslovak %		Türk sporcular %	
	n=		n=	
13	2	0.5	-	-
14	8	2	4	4.4
15	21	5.2	11	11.11
16	58	14.3	21	21.21
17	62	15.3	23	23.23
18	86	21.2	14	14.14
19	47	11.6	3	3.03
20	22	5.4	5	5.05
21	7	1.7	1	1.01
22	2	0.5	-	-
23	2	0.5	-	-
24	2	0.5	-	-
Hiç denenmemiş	48	11.8	12	12.12
Yanıt Yok	38		5	
Toplam	405		99	

2- Cinsel Partner Sayısı: Türk sporcuları daha yüksek oranlarda fazla cinsel partner sayısı vermektelerdir. Bu fark özellikle, 10 ve üzerinde cinsel partnerde daha da artmaktadır. (Tablo-2)

Tablo- 2: Cinsel partner sayısı.

Part.say	Türk Sporcuları		Çekoslovak Sporcuları	
	n=	%	n=	%
Hiç	12	% 12.12	48	% 11.8
1	6	% 6.06	66	% 16.3
2	3	% 3.03	10	% 2.5
3	7	% 7.07	22	% 5.4
4-9	20	% 20.02	89	% 21.9
10 ve Üzeri	39	% 39.39	109	% 26.9
Yanıt Yok	24	% 24.24	62	% 15.3
Toplam	99		406	

3- Cinsel İlişkinin Performans Üzerine Olan Etkisi: Türk sporcuları tarafından çok abartılmaktadır. Türk sporcularının % 62'si cinsel etkinlikten olumyu ya da olumsuz şekilde etkilendiklerini belirtirken bu oran Çek sporcularlarında 9 35'in biraz üstündedir. (Tablo-3) Cinsel ilişkinin performansa etkisinin olumlu olduğunu belirten, ve etkisizliğini söyleyen sporcular arasında anlamlı ($X=.0.5$) fark bulunurken, olumsuz olduğunu belirtenler arasında anlamlı ($X=.05$) bir fark bulunamamıştır.

Tablo 3: Cinsel ilişkinin performans üzerine etkisi.

	Türk Sporcuları		Çek. Sporcu.		Istatis.değer
	n=	%	n=	%	
Olumlu	52	% 52.52	118	% 29.1	$X=0.05$ düz anlamlı
Olumsuz	10	% 10.10	27	% 6.7	$X=0.05$ düz anlamsız
Etkisi Yoktur	30	% 30.30	239	% 58.7	$X=0.05$ düz. anlamlı
Yanıt Yok	7	% 7.07	22	% 5.3	

4- Yarışmadan Hemen Önceki Cinsel İlişkinin Performansa Etkisi: Bu konuda da türk sporcularının yargıları çok abartılıdır. türk sporcuların % 65'e yakın kısmı, yarışmadan hemen önceki cinsel ilişkinin performansı etkilediğini düşünürken, Çek sporcuların % 58'i bunun hiç bir etkisi olmadığını belirtmektedirler. (Tablo-4)

Yarışma öncesi cinsel ilişkinin performansı olumlu etkilediğini belirten her iki ülke sporcuları arasında fark ($x=.05$) anlamsızken olumsuz etkilediğini söyleyen ve etkisi olmadığını belirtenler açısından aradaki fark ($x=.05$) anlamlıdır.

Tablo 4: Yarışmadan hemen önceki cinsel ilişkinin performans etkisi

Türk Sporcuları	Çek. Sporcu.		Istatis.değer		
	n=	%	n=	%	
Olumlu	19	% 19.19	71	% 17.3	$X=0.05$ düz anlamlı
Olumsuz	45	% 45.45	80	% 19.6	$X=0.05$ düz anlamlı
Etkisi Yoktur	27	% 27.27	239	% 63.6	$X=0.05$ düz. anlamlı
Yanıt Yok	8	% 8.08	26	% 6.4	

5- Bir Yarışmadan Önce Cinsel İlişkiden Kaçınma: Bu konuda Türk sporcuları arasında büyük bir çelişki görülmektedir. Türk sporcularının % 46'sı yarışmadan hemen önceki cinsel ilişkinin performanslarını ya etkilemediğini ya da olumlu etkilediğini belirtirken % 80'i yarışmadan önce cinsel ilişkiden kaçındıklarını söylemektedirler. Buna karşın Çek sporcuları bu konuda daha tutarlı yanıtlar vermişlerdir. Onların yaklaşık % 85'i hiç etkilenmediklerini ya da olumlu etkilerini belirtiyorlar ve bunların % 67'si bir yarışmadan önce cinsel ilişkiden kaçınmıyor. (Tablo-5) İki ülke sporcuları arasındaki fark ($X=.05$ düzeyinde) anlamlıdır.

Tablo-5: Bir yarışmadan önce cinsel ilişkiden kaçınır mısınız?

	Türk Sporcuları		Çek. Sporcu.		İstatis. değer
	n=	%	n=	%	
Evet	84	% 84.84	104	% 25.7	$X= 0.05$ düz. anlamlı
Hayır	12	% 12.12	273	% 67.3	$X= 0.05$ düz. anlamlı
Yanıt yok	3		29		

6- Zorunlu Bir Cinsel Etkinliğin Yokluğu: böyle durumlarda Çek ve Türk sporcuları birbirlerine yakın olarak performanslarının etkilenmediğini belirtiyorlar. % 55.6 ve % 51.51. Ancak, böyle bir durum, Çek sporcularını daha çok olumsuz etkilerken, Türk sporcularını daha çok olumlu etkilemektedir. Doğal olarak bu etkinin sporcularını beklenti ve kültürleri yönünde, bir psikolojik etki olduğu düşünülmelidir. (Tablo-6) Zorunlu cinsel etkinliğin yokluğu iki ülke sporcuları arasında anlamlı ($X=.05$) fark ortaya koyarken, olumsuz etkileyen ve etkisi yoktur cevabı verenler arasında anlamlı bir fark ($X=.05$) bulunmamıştır.

Tablo 6- Zorunlu bir cinsel etkinlik yokluğu performansınızı nasıl etkiler?

	Türk Sporcuları		Çek Sporcular		İstatis. değer
	n=	%	n=	%	
Olumlu Etkiler	18	% 18.18	18	% 6.4	$X= 0.05$ düz anlamlı
Olumsuz Etkiler	27	% 27.27	136	% 33.5	$X= 0.05$ düz. anlamlı
Etkisi Yoktur	51	% 51.51	226	% 55.6	$X= 0.05$ düz. anlamsız
Yanıt Yoktur	3		26		

Türk sporcularının kendi aralarında yapılan karşılaştırmalarda, toplumsal kö-

keni, eğitim ḋzeyi, ulusal takımlara seğilip seğilmediği ̇lç̇tlerine bakıldı. Buna ġre,

1- Cinsel ilişkinin performans ̇zerine etkisi:

	Olumlu n=%	Olumsuz n=%	Etkisiz n=%	Yanıt Yok n=
Genel	52 % 52.52	10 % 10.10	30 % 27.27	8
Ulusal Takım	20 % 60.60	4 % 12.12	7 % 21.2	2 n=33
Ulus.Tk. Yok	29 % 50.87	4 % 7.01	19 % 33.33	5 n=57
Kırsal Kesim	14 % 58.33	3 % 12.50	5 % 20.83	2 n=24
Kentsel Kesim	38 % 47.33	7 % 9.33	25 % 33.33	5 n=75
̇niversite	25 % 54.37	4 % 8.69	14 % 30.43	3 n=46
Lise ve altı	26 % 52.00	6 % 12.00	15 % 30.00	3 n=50

2- Yarışmadan hemen ̇nceki cinsel ilişkinin performans etkisi:

	Olumlu n= %	Olumsuz n=%	Etkisiz n=%	Yanıt Yok n=
Genel	19 % 19.19	45 % 45.45	27 % 27.27	8
Ulusal Takım	4 % 12.12	18 % 54.54	8 % 21.21	2
Ulus.Tk.Yok	11 % 19.19	20 % 35.08	19 % 33.33	7
Kırsal Kesim	4 % 16.66	13 % 54.16	5 % 20.83	2
Kentsel Kesim	15 % 20.00	32 % 42.66	22 % 29.33	6
̇niversite	7 % 15.21	20 % 43.47	13 % 28.26	6
Lise ve Altı	11 % 22.00	22 % 44.00	14 % 28.00	3

3- Bir yarışmadan ̇nce cinsel ilişkiden kaçınr mısınız?

	Evet n= %	Hayır n= %	Y.Yok n=
Genel	84 % 84.84	12 % 12.12	3
Ulusal Takım	24 % 72.72	7 % 21.21	2
Ulusal Tk.Yok	47 % 82.45	7 % 12.28	3
Kırsal Kesim	21 % 87.50	3 % 12.50	-
Kentsel Kesim	63 % 84.00	9 % 12.00	3
̇niversite	33 % 71.73	9 % 19.56	4
Lise ve Altı	44 % 88.00	5 % 10.00	1

Zorunlu bir cinsel etkinlik yokluğu performansınızı nasıl etkiler?

	Olumlu		Olumsuz		Etkilemez		Y.Yok	
	n=	%	n=	%	n=	%	n=	%
Genel	18	18.18	27	27.27	51	51.51	3	
Ulusal Takım	5	15.15	11	33.33	16	48.48	1	
Ulusal Tk.Yok	5	8.77	13	22.80	36	63.15	3	
Kırsal Kesim	5	20.83	8	33.33	9	37.50	2	
Üniversite	8	17.39	17	36.95	17	36.95	4	
Lise ve Altı	7	14.00	11	22.00	31	62.00	1	

Yukarıda da değinildiği gibi araştırma sonuçları iki yönde karşılaştırılmıştır. Önce Türk ve Çek sporcuları arasında bir karşılaştırma yapılmış, daha sonra Türk sporcuları çeşitli ölçütlere göre kendi aralarında karşılaştırılmıştır.

Türk ve Çek sporularının karşılaştırılmasında cinsel tutum ve davranışlar arasında önemli farklar olduğu görülmüştür.

TARTIŞMA

Araştırma bulgularında da görüldüğü gibi cinsel tutum ve davranışlarda Türk sporcuları ile Çek sporcuları arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır. Bu karşılaştırmanın ortaya koyduğu en önemli bulgu kanımıza göre, cinsellik, Türk sporcularının yaşamında çok önemli rol oynamaktadır. Ancak, toplumumuzun kültürel ve dinsel özellikleri gözönüne alınırsa, bireylerimizin cinsel yaşamlarının hem toplumun hem de çeşitli yasalar ile devletin kontrolü altında olduğu ve cinselliğın adeta tabulaştırıldığı düşünülürse, bu duruma şaşmamak gerekir. buna karşılık Çekoslovak toplumundaki cinsel özgürlük, cinselliği yaşamın doğal bir parçası haline getirmiş ve bu da Çek sporcularının bu konuda daha özgür ve rahat olmalarını sağlamıştır.

Cinsel ilişkinin performans üzerinde etkisinin olumlu olduğu konusundaki görüşe Türk sporcuları % 52.52 oranında katılırken, Çekler ise % 26.1 oranında katılmışlardır. Bu konudaki oranlara ilişkin hipotez testlerini değerlendirdiğimizde; $x= 0.05$ anlamlılık düzeyinde iki sonuç arasında anlamlı farklılıklar vardır.

Yarışmadan hemen önce cinsel ilişkinin performansı olumlu etkilediği konusundaki görüşe Türk sporcuları % 19.19, Çekler % 17.3 oranında katılmışlardır. Bu konudaki oranlar arasında anlamlı bir fark yoktur % 45.45 oranında Türk sporcusu etkinin olumsuz olduğunu söylerken, Çekler'de bu

görüş % 19.6'dır. % 27.27 oranında etkinin olmayacağını Türk sporcular belirtirken, Çekler % 56.7 oranında bu görüşü paylaşmaktadırlar. Bu iki görüşte de $x=0.05$ anlamlılık düzeyinde sonuçlar arasında anlamlı farklılıklar vardır.

Yarışmadan önce cinsel ilişkiden kaçınılması konusunda Türk sporcuları % 84.84'lük evet yanıtına karşın, Çekler de bu yanıt % 25.7'dir. Bu farklılıkta istatistik aıdan anlamlı ($x=0.05$) bir farklılıktır.

Zorunlu cinsel etkinlik yokluğunun performansa etkisi olmayacağı konusunda da Türk ve Çek sporcularının oranları (51.51 ve % 55.6) arasındaki fark da anlamlı değildir.

Türk sporcularının kendi aralarındaki karşılaştırmalar sporcuların, ulusal takımlara girip girmediklerine göre, eğitim düzeylerine göre ve kırsal ya da kentsel kesimden gelmelerine göre yapılmıştır. Buna göre:

1- Cinsel ilişkinin performans üzerine etkisi, Türk sporcularının yarısından fazlası tarafından olumlu bulunmaktadır. Sporcu genelinde % 52.52 olan olumlu etki, Ulusal takımlar sporcularında % 60.60'a çıkarken, kentsel kesimlerden gelen sporcularda % 47.47'ye düşmektedir. Olumsuz etki ettiği şeklindeki yanıtlar genel ortalamada % 10 olup büyük farklılıklar göstermezken, etkisiz olduğu şeklinde düşünenler genel ortalamada % 27.27'yi oluşturmaktadır. Bu oran ulusal takımlara yükselme başarısı gösterenlerde % 21'e düşmektedir. Bun karşılık Ulusal takımlara girmeyen sporcularda bu oran % 33.33 yükselmektedir.

2- Yarışmadan hemen önceki cinsel ilişkinin olumsuz etkileri konusunda genel ortalama % 45.45. Bu oran da çeşitli karşılaştırma gruplarında % 54 ile % 30 arasında değişmektedir.

3- Bir yarışmadan önce cinselli ilişkiden kaçınma davranışı bütün gruplarda aynı şekilde gelişkilidir. Genel ortalamada, sporcuların % 18.18'i yarışmadan önceki cinsel ilişkinin olumlu, % 27.27'i etkisiz olduğunu belirtmektedirler. Yani sporcuların toplam % 46.46'sı yarışmadan önceki cinsel ilişkiden korkmadıklarını belirtmektedir. Buna karşılık, % 12.12'si kaçınmamaktadır. Bunun da, cinsel konulardaki bilgisizlikten kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

4- Zorunlu bir cinsel etkinlik yoksunluğu genelde sporcuları pek etkilememektedir. Ancak, Ulusal tamı sporcularının % 33.33'ü üniversite eğitimi görenlerin % 36.95'i olumsuz etkilenmektedir. Oysa, genel olumsuz etkilenme oranı % 27.27'dir. Olumlu etkilenme oranı ise % 18.18 olup, çeşitli karşılaştırma gruplarında büyük farklılıklar yoktur. Yalnızca ulusal takımlara girme başarısı göstermemiş sporcularda bu oran % 8.77'ye düşmektedir.

Kanımıza göre, bu araştırma iki önemli bulgu ortaya çıkarmıştır. Bunlar-

dan ilki, cinselliğin Türk sporcuları için çok büyük önem taşıdığıdır. Bu özellikle Çekoslovak sporcuları ile yapılan karşılaştırmalarda belirgin şekilde ortaya çıkmaktadır. Bunun sonunda, sporcularımız, cinsel yaşamlarındaki aksamalardan kaynaklanmakta ve bu da performanslarını etkilemektedir. Ortaya çıkan diğer bir önemli bulgu, sporcularımızın tutum ve davranışları arasındaki çelişkidir. Bize göre bu çelişkinin temelinde bir özgüven yetersizliği bulunmaktadır. Aynı durum tarafımızdan futbol antrenörleri üzerinde yapılan benzer çalışmada da gözlenmiştir (1). Cinsellik üzerine tıp bilgilerinizi gözönüne alırsak, bu etkilerin psikolojik olduğu kolayca kestirilebilir.

KAYNAKLAR

- 1- Başer, E., "Türk Futbol Antrenörlerinin Cinsel Tutum ve Davranışları", **Spor Hekimliği Dergisi**, İzmir, 1992, Yayınlanacak.
- 2- Hariri, n., "Seks Fizyolojisi", **Ders Notları**, E.Ü. Tıp Fakültesi, Fizyoloji ABD, 1987, İzmir.
- 3- Kvapilik, J./ Martiovska, a./ Cern, L., "Sexualverhalten des Sportlern", **Med, und Sport**, XV (1975), H.8,S. 254-257, Berlin.